

Strednodobý akčný plán činností pre prácu s mládežou zo znevýhodneného prostredia/MRK na rok 2023

Osнова aktivít a pracovných postupov

OBSAH

ÚVOD	3
1. OBLASŤ: VÝCHOVA A NADOBÚDANIE KĹÚČOVÝCH KOMPETENCIÍ	4
1.1 Harmonogram práce pre prvý štvrťrok	5
1.2 Harmonogram práce pre druhý štvrťrok	6
1.3 Harmonogram práce pre tretí štvrťrok	7
1.4 Harmonogram práce pre štvrtý štvrťrok	8
2. OBLASŤ: PODPORA RODIČOVSTVA A ADAPTÁCIE DETÍ	9
2.1 Harmonogram práce pre prvý štvrťrok	11
2.2 Harmonogram práce pre druhý štvrťrok	12
2.3 Harmonogram práce pre tretí štvrťrok	13
2.4 Harmonogram práce pre štvrtý štvrťrok	155
3. OBLASŤ: ZDRAVIE A PREVENCIA	16
3.1 Harmonogram práce pre prvý štvrťrok.....	17
3.2 Harmonogram práce pre druhý štvrťrok	18
3.3 Harmonogram práce pre tretí štvrťrok	20
3.4 Harmonogram práce pre štvrtý štvrťrok	21
4. OBLASŤ: UDRŽATEĽNÁ A ZELENÁ BUDÚCNOSŤ	22
4.1 Harmonogram práce pre prvý štvrťrok	24
4.2 Harmonogram práce pre druhý štvrťrok	24
4.3 Harmonogram práce pre tretí štvrťrok	26

4.4 Harmonogram práce pre štvrtý štvrťrok	27
5. OBLASŤ: INKLÚZIA A PARTICIPÁCIA	28
5.1 Aktivita pre prvý štvrťrok	29
5.2 Aktivita pre druhý štvrťrok	30
5.3 Aktivita pre tretí štvrťrok	30
5.4 Aktivita pre štvrtý štvrťrok	30
ZÁVER	32

ÚVOD

Akčný plán pre rok 2023 je postavený na systematickom a plánovitom rozvoji vedomostí, zručností a záujmov detí, mládeže a mladých dospelých z marginalizovanej rómskej komunity. Vychádza z 5 oblastí strategického plánu práce centra sociálnych služieb Spokojnosť vypracovaného na roky 2022 až 2027 a taktiež zo skúseností a ukazovateľov získaných počas realizácie akčného plánu v minulom roku. Plynule nadväzuje na jeho obsah a výsledky činnosti v minulom roku, aby zabezpečil ďalší rozvoj už nadobudnutých vedomostí, zručností a záujmov a zároveň znamenal posun o krok vpred v už otvorených témach. Tento akčný plán obsahuje popis cieľov a obsahov konkrétnych aktivít v nasledujúcich oblastiach: Výchova a nadobúdanie kľúčových kompetencií, Podpora rodičovstva a adaptácie detí, Zdravie a prevencia, Udržateľná a zelená budúcnosť, Inklúzia a participácia. Všetky aktivity budú realizované na dobrovoľnej báze a sú prispôsobené mládeži tak, aby v závere roka 2027 tvorili koherentný celok. Ku všetkým činnostiam sme pristupovali s ohľadom na aktuálne potreby mládeže a na dostupné možnosti ich realizácie.

Cieľová skupina:

- deti so zreteľom na MRK vo veku 0 – 10 rokov
- mládež so zreteľom na MRK vo veku 10 – 18 rokov
- mladí dospelí so zreteľom na MRK vo veku 18 – 30 rokov

Miesto výkonu:

- Ciglianska cesta 8E, Bakalárska 2, Jesenského 449, 971 01 Prievidza

Forma výkonu:

- ambulatná
- terénna

1. OBLASŤ: VÝCHOVA A NADOBÚDANIE KĹÚČOVÝCH KOMPETENCIÍ

Názov:	Budúcnosť
Východisková situácia:	Aktivity v minulom roku ukázali, že budovanie finančnej gramotnosti u skupiny obyvateľov z MRK je nie len žiadúce, ale aj efektívne a je potrebné v ňom systematicky pokračovať. Problémom cieľovej skupiny nie sú len nedostatočné vedomosti o hospodárení s peniazmi, ale taktiež o narábaní s peniazmi prostredníctvom rôznych druhov platieb či o tom, ako funguje samotný ekonomický cyklus.
Cieľ pre rok 2023:	Cieľom pre rok 2023 je prostredníctvom neformálneho vzdelávania edukovať cieľovú skupinu tak, aby sa vedeli orientovať vo svete peňazí a platieb, rozumeli tvorbe rozpočtu pre domácnosť a taktiež rozumeli ekonomickému cyklu v jeho najvšeobecnejšej podstate v zmysle tokov peňazí medzi domácnosťami, firmami, samosprávami a štátom.
Cieľová skupina:	<ul style="list-style-type: none"> - deti a mládež so zreteľom na MRK vo veku 6 – 18 rokov - mladí dospelí so zreteľom na MRK vo veku 18 – 30 rokov
Merateľné ukazovatele:	<ul style="list-style-type: none"> - počet účasti na aktivite - počet zrealizovaných aktivít - výsledky štvrtročných testov - anonymné hodnotenie aktivity účastníkmi
Plánovaný výsledok:	<ul style="list-style-type: none"> - 50% klientov si bude zapisovať tok financií vo svojej domácnosti - klienti sa budú orientovať v spôsoboch a náležitostiach platieb (v testovaní dosiahnu aspoň 60% správnych odpovedí) - klienti sa začnú orientovať v základoch ekonomického cyklu (v testovaní dosiahnu aspoň 45% správnych odpovedí)
Metódy:	prednášky, názorné ukážky, workshopy, didaktické hry, rozhovor, diskusia, práca s informačnými technológiami
Kompetencie:	- rozvoj a používanie kritického myslenia

	<ul style="list-style-type: none"> - kooperatívne učenie sa - rozvoj a používanie finančnej gramotnosti - rozvoj a používanie gramotnosti v oblasti informačných technológií - rozvoj komunikačných zručností - rozvoj praktických zručností - spájanie teórie s praxou
Publicita:	<ul style="list-style-type: none"> - webové sídlo - sociálne siete (Facebook, Instagram)
Časovo-realizačný rámec:	skupinovou formou každý druhý utorok
Spolupracujúce subjekty:	Štátna správa, samospráva, ÚPSVaR SR, Sociálna poisťovňa, ICM, CVC, CDR, ZŠ, SŠ, ZUŠ, mestská polícia, Rómsky inštitút, finančný konzultant, klientský pracovník v banke, lektori z oblasti účtovníctva, bankovníctva a marketingu, pracovník v poisťovníctve, animátori, dobrovoľníci...

1.1 Harmonogram práce pre prvý štvrt'rok

Názov:	Zopakujme si
Časový horizont:	<p>Január- Euro k euru</p> <p>Február- Bankové služby</p> <p>Marec- Efektívna domácnosť</p>
Cieľ:	Cieľom je vrátiť sa k témam, ktoré sa v koncoročnom testovaní ukázali ako nedostatočne pochopené a prostredníctvom nových aktivít a spôsobov podania problematiky zlepšiť a upevniť vedomosti klientov v týchto oblastiach a prepojiť ich teoretické znalosti s praktickými skúsenosťami.
Zameranie aktivít:	- poznanie mincí a bankoviek, odlíšenie pravých bankoviek od falošných, pochopenie hodnoty peňazí

	<ul style="list-style-type: none"> - zarábanie peňazí, tvorba úspor, vznik a splácanie dlhov, výhody využívania úspor, nevýhody požičiavania si peňazí - správanie sa v banke, komunikácia v banke, platobné karty a ich používanie, pravidlá výberu z bankomatu, využívanie internetového bankovníctva, banky v našom meste, zmluva s bankou - návšteva banky, orientácia v banke, komunikácia s pracovníkom banky, zvažovanie ponúk, spracovanie získaných informácií - zľavy a výhodné ponuky, ako ich rozpoznať, ako si ich overiť, počítanie percentuálnej zľavy, klamlivá reklama, kupujeme len to, čo potrebujeme - percentuálne zľavy na cenovkách, triedenie cenoviek podľa správne a nesprávne uvedenej zľavy, vytváranie vlastných cenoviek s počítaním percentuálnych zliav
--	--

1.2 Harmonogram práce pre druhý štvrt'rok

Názov:	Rodinná kasa
Časový horizont:	<p>Apríl- Odmena za prácu</p> <p>Máj- Nie je zárobok ako zárobok</p> <p>Jún – Plánujeme rozpočet</p>
Cieľ:	Cieľom je poskytnutie teoretických základov z tvorby rodinného rozpočtu, vytvárania úspor, plánovania výdavkov a pokrývania neočakávaných výdavkov. V rámci praktickej prípravy by sa klienti mali naučiť vytvárať rodinný rozpočet a spracovávať rodinný plán financií v domácom prostredí.
Zameranie aktivít:	- čo sú pravidelné a nepravidelné príjmy, akým spôsobom je možné získať peniaze (práca, brigády, čierna práca, krádež, prostitúcia, predávanie drog, pôžičky, úvery), ako správne rozhodnúť, kde získať peniaze, aké sú výhody a nevýhody jednotlivých spôsobov získavania peňazí

	<ul style="list-style-type: none"> - čo sú výdavky, aké pravidelné výdavky poznáme, aké nepravidelné výdavky poznáme, ako zoradiť výdavky podľa ich dôležitosti, čo sú nevyhnutné výdavky, ako znížiť rodinné výdavky, ako určiť zdravú výšku rodinných výdavkov - práca v skupinách, rozlíšenie príjmov a výdavkov v texte (príklad mesačného hospodárenia rodiny), ich zapísanie, zoradenie nevyhnutnosti výdavkov, diskusia o vhodnosti jednotlivých spôsobov získavania príjmov, diskusia o hospodárení rodín z textov - hry s fiktívnymi peniazmi, diskusia o tom, ktorý hráč investoval v hre peniaze najefektívnejšie a prečo, debata o riskovaní peňazí, spisovanie fiktívneho rodinného rozpočtu podľa zadania - zopakovanie vedomostí o príjmoch a výdavkoch, príprava listu pre zapisovanie rozpočtu domácnosti, špecifikácia pôvodu príjmov a odôvodňovanie jednotlivých výdavkov, spoločná diskusia o nich - nastavenie rozpočtu domácnosti pre najbližšie mesiace, stanovenie cieľa, precvičovanie výpočtov finančnej bilancie domácnosti (príjmy – výdavky), motivácia k zapisovaniu si príjmov a výdavkov domácnosti v najbližších mesiacoch
--	---

1.3 Harmonogram práce pre tretí štvrt'rok

Názov:	Platím, platíš, platíme
Časový horizont:	Júl- Pozor na klamárov August- Vždy bezpečne September – Vždy pod kontrolou
Cieľ:	Cieľom je naučiť klientov, ako poznávať bezpečné formy a spôsoby platby, rozlišovať oficiálne a neoficiálne platby, nenechať sa oklamať, získať základnú orientáciu v internetbankingu a zásadách jeho bezpečného používania.
Zameranie aktivít:	- platba v hotovosti, jej výhody a nevýhody, doklad o úhrade platby, čo na ňom musí byť uvedené, prečo je potrebné mať o každej platbe v hotovosti potvrdenie, akú formu môže mať toto potvrdenie

	<ul style="list-style-type: none"> - platba poštovou poukážkou, jej výhody a nevýhody, doklad o úhrade platby, čo na ňom musí byť uvedené, ako posielat' peniaze poštou, dobierka a jej využitie v bežnom živote - platba bankovým prevodom, jej výhody a nevýhody, doklad o úhrade, čo na ňom musí byť uvedené, ako dlho trvá kým platbu zaznamená príjemca, kedy sa takáto platba oplatí a kedy nie - platba platobnou kartou, jej výhody a nevýhody, doklad o úhrade, čo na ňom musí byť uvedené, ako rozoznať, či platba prebehla, ako dlho trvá kým platbu zaznamená príjemca - internetbanking – ako funguje, ako ho bezpečne používať, ako zrealizovať platbu bankovým prevodom, ako skontrolovať, či platba platobnou kartou prebehla, ako skontrolovať pohyby na účte - SIPO platby a inkaso, ako fungujú, ich výhody a nevýhody, doklad o úhrade, kto tieto možnosti platby poskytuje, ako ich dohodnúť
--	--

1.4 Harmonogram práce pre štvrtý štvrt'rok

Názov:	Kolobeh peňazí
Časový horizont:	Október- Kto má November- Kde zobrať December- Trojlístok
Cieľ:	Cieľom je pomôcť klientom pochopiť kolobeh peňazí a princípu trhovej ekonomiky, kde sa berú mzdy pre zamestnancov, prečo je lekárske ošetrovanie zadarmo, prečo štát vyberá dane a na čo všetko ich musí prerozdeliť.
Zameranie aktivít:	<ul style="list-style-type: none"> - zopakovanie vedomostí o príjmoch a výdavkoch, príjmy a výdavky má každý, pomenovanie príjmov a výdavkov a ich zapísanie pre jednotlivé subjekty: domácnosť, firma, mesto, štát - príjmy a výdavky firiem, ako do firiem prúdia peniaze, kam peniaze z firiem prúdia ďalej (domácnosti, mesto, štát) a akým spôsobom, prečo firmy krachujú, prečo zvyšujú ceny

	<ul style="list-style-type: none"> - príjmy a výdavky mesta, ako do mestskej kasy prúdia peniaze, kam z mesta peniaze prúdia ďalej (domácnosti, mesto, štát) a akým spôsobom, prečo mestu platíme poplatky (napr. za komunálny odpad) - príjmy a výdavky štátu, ako do štátu prúdia peniaze, kam zo štátu prúdia peniaze ďalej (domácnosti, firmy, mestá) a akým spôsobom, prečo štátu platíme dane a ako ich ďalej používa - správne naplánovanie rozpočtu domácnosti pred Vianocami, ako vypočítať, koľko môžeme minúť na darčeky a oslavy, prečo nemíňať viac, ako si stanovíme, ako postupovať, ak minieme viac - návrat k spracovaným rozpočtom pre domácnosti, vyhodnotenie stanovených cieľov a ich plnenia, diskusia o výdavkoch a príjmoch domácnosti, o posune a získaných vedomostiach
--	---

2. OBLASŤ: PODPORA RODIČOVSTVA A ADAPTÁCIE DETÍ

Názov:	Byť mamou
Východisková situácia:	V minulom roku sme sa s rodičmi a budúcimi rodičmi zaoberali predovšetkým zdravým vývinom dieťaťa a to už od obdobia tehotenstva. Klienti získali základné vedomosti o zdravom stravovaní, návštevách pediatra, prevencii detských chorôb a podobne. V tomto roku sa zameriame na komunikácie v rodinách, partnerskú komunikáciu, ale aj na komunikáciu s dieťaťom a to či už s cieľom rozvoja jeho reči alebo s cieľom výchovného pôsobenia na dieťa. Taktiež s cieľom zlepšovať školskú pripravenosť detí budeme rozvíjať vedomosti rodičov o zdravom vývine dieťaťa, predovšetkým po pohybovej a kognitívnej stránke.
Cieľ pre rok 2023:	Cieľom Podpory rodičovstva a adaptácie detí je zlepšovať kompetencie rodičov a budúcich rodičov tak, aby boli schopní vychovávať deti, ktoré sa bez problémov zaradia do majoritnej spoločnosti a budú pripravené na školskú dochádzku. Okrem rozvoja komunikačných schopností rodičov a detí, ktoré pre tento cieľ považujeme za kľúčové, sa

	budeme taktiež zameriavať na rozvoj hrubej a jemnej motoriky detí a kognitívnych funkcií, aby v príslušnom veku dosiahli školskú zrelosť na porovnateľnej úrovni s priemerom detí z majority.
Cieľová skupina:	<ul style="list-style-type: none"> - deti so zreteľom na MRK vo veku 0 – 6 rokov - deti a mládež so zreteľom na MRK vo veku 6 – 18 rokov - mladí dospelí so zreteľom na MRK vo veku 18 – 30 rokov
Merateľné ukazovatele:	<ul style="list-style-type: none"> - počet účasti na aktivite - počet zrealizovaných aktivít - výsledky štvrt'ročných testov - anonymné hodnotenie aktivity účastníkmi
Plánovaný výsledok:	<ul style="list-style-type: none"> - 65% klientov bude schopných vhodne formulovať svoje myšlienky či potreby v komunikácii vzhľadom na to, s kým komunikujú (test – aspoň 75%) - 70% klientov uvedie v teste o motorike detí do 6 rokov správne aspoň 75% odpovedí - 70% klientov uvedie v teste o vývine reči detí do 6 rokov správne aspoň 75% odpovedí - 80% klientov uvedie v teste o výchove detí do 6 rokov správne aspoň 75% odpovedí
Metódy:	prednášky, názorné ukážky, workshopy, didaktické hry, rozhovor, diskusia, práca s informačnými technológiami, role play,
Kompetencie:	<ul style="list-style-type: none"> - budovanie a pochopenie vzťahovej dôvery - kultivácia osobnosti rodiča - zlepšovanie jazykovej gramotnosti - rozvoj vedomostí z oblasti sexuálnej výchovy a plánovaného rodičovstva - kooperatívne učenie sa - rozvoj komunikačných zručností

	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj praktických zručností - spájanie teórie s praxou
Publicita:	<ul style="list-style-type: none"> - webové sídlo - sociálne siete (Facebook, Instagram)
Časovo-realizačný rámec:	skupinovou formou každú druhú stredu
Spolupracujúce subjekty:	Štátna správa, samospráva, ÚPSVaR SR oddelenie SPOD a SK, Sociálna poisťovňa, ICM, CVČ, CDR, zodpovedná zástupkyňa Centra pre deti a rodinu SPOKOJNOSŤ, ZŠ, SŠ, ZUŠ, Rómsky inštitút, mestská polícia, CPPPpP Prievidza, materská škola, výchovný poradca/vychovávateľ, pedagóg, detský lekár-pediater, všeobecný lekár pre deti a dorast, zdravotná sestra, gynekológ, poradňa, výživový poradca, psychológ, psychiater, logopéd, vychovávateľ z CVČ, fyzioterapeut, mediátor, rodinní príslušníci, animátori, dobrovoľníci...

2.1 Harmonogram práce pre prvý štvrt'rok

Názov:	Používaj, čo si sa naučil!
Časový horizont:	<p>Január- Čo už viem</p> <p>Február- Nielen domáce prostredie, komunikácia</p> <p>Marec- Láska je láska</p>
Cieľ:	Cieľom je zhrnúť možnosti aplikácie nadobudnutých zručností z minulého roka, rozvíjať komunikačné zručnosti matiek a to v komunikácii s dieťaťom, partnerom, rodičmi, učiť sa, ako zvoliť vhodné formy komunikácie vo vzťahu ku komunikačnému partnerovi a ako sa vyvarovať nejasností a chýb v komunikácii.
Zameranie aktivít:	- adaptácia nových matiek, zhodnotenie roku 2022, zhrnutie nadobudnutých vedomostí, diskusia o ich aplikácii v praxi, problémy alebo odlišnosti, s ktorými sa matky stretli v praxi

	<ul style="list-style-type: none"> - dôležitosť znalosti jazyka majority, osobnosť rodiča zrkadliaca sa do osobnosti dieťaťa, vzťah matka – otec – deti, sexuálna výchova a plánované rodičovstvo - verbálna a neverbálna komunikácia, priebeh komunikácie, komunikácia v rodinnom prostredí, jej dopad na dieťa, mini kurz komunikácie - zhrnutie znalostí z poslednej aktivity, aplikácia v praxi, precvičovanie komunikácie, voľba vhodného tónu a hlasitosti, chyby v komunikácii - čo je vo vzťahu dôležité, čo od partnera potrebujem, ako mu to povedať, láska, dôvera, úprimnosť, reakcia, nácvik oznamovania nepríjemnej správy komunikačnému partnerovi - ako hovoriť s rodičmi, čo je generačný rozdiel, prečo rodičia vnímajú veci inak, dá sa byť k rodičom úprimný, klamstvo, čo dobré a zle prináša, ako veci vysvetliť tak, aby im rodičia rozumeli
--	--

2.2 Harmonogram práce pre druhý štvrt'rok

Názov:	Šikovné ručičky a nožičky
Časový horizont:	Apríl- Na vlastných nohách Máj- Šikovné pršteky Jún- Zodpovednosť
Cieľ:	Cieľom je poskytnúť rodičom a budúcim rodičom informácie o motorickom vývine detí od narodenia až po obdobie školskej zrelosti, naučiť ich, ako správne pracovať s dieťaťom tak, aby sa zdravo rozvíjala jeho jemná i hrubá motorika, pomôcť im pochopiť, čo všetko môže spôsobovať nezdravý motorický vývin a aké následky to môže mať.
Zameranie aktivít:	- vývinové štádia (novorodenec, dojča, batola, predškolský vek), k akému veku prislúchajú, čo je míľnikom pre prechod do ďalšieho štádia, prečo je dôležité ich poznať a sledovať

	<ul style="list-style-type: none"> - hrubá a jemná motorika, dôležité míľniky v hrubej a jemnej motorike, tréning vedomostí v praxi – na časovú os spoločne priradovať jednotlivé míľniky a diskutovať o ich zaradení (samostatné udržanie hlavy, otáčanie na brucho, sedenie, lozenie na štyroch, vstávanie, samostatné státie, prvé kroky, tleskanie, nekoordinovaná chôdza, výskok na mieste, koordinovaná chôdza, chodenie po schodoch, beh, skok dopredu, uchopenie predmetu, polozenie predmetu na určené miesto, uchopenie lyžice, schopnosť najesť sa s lyžicou, uchopenie ceruzky, zapnutie gombíka,...) - odborná beseda s pediatrom – zdravý vývoj pohybového ústrojenstva, kĺby, chrbtica, ploché nohy, aké pohyby sú pre dieťa bežné, ako cvičiť s deťmi - hrubá motorika a jej rozdiely v rôznom veku, na deťoch v rôznom veku ukázať výskok, tleskanie, hádzanie a chytanie lopty, zopakovať si čo je pre ich vek prirodzené, čo by vývin ich hrubej motoriky mohlo ohroziť, ako sa tomu vyvarovať - jemná motorika a prečo je dôležitá, ako s dieťaťom pracovať, aby pred nástupom do školy vedelo držať pero, vyfarbovať s pastelkami, nakresliť kruh a podobne, video ukážky hravých foriem nácvikov jemnej motoriky u detí rôzneho veku - na deťoch v rôznom veku si ukázať rozdiely v ich jemnej motorike, kreslenie tvaru, vyfarbovanie tvaru, držanie predmetov, zopakovať si, čo by vývin ich jemnej motoriky mohlo ohroziť a ako sa tomu vyvarovať
--	---

2.3 Harmonogram práce pre tretí štvrt'rok

Názov:	Slovíčko sem, slovíčko tam
Časový horizont:	Júl- Bľaboceme August- Artikulujeme September- Recitujeme

<p>Cieľ:</p>	<p>Cieľom je naučiť rodičov a budúcich rodičov, ako rozvíjať slovnú zásobu detí tak, aby boli pripravené a schopné zaradiť sa do kolektívu a zvládať nároky školského prostredia pri nástupe na základnú školu a taktiež ako viesť deti k slušnej a zdvorilej komunikácii, ktorá je uznávaná majoritným obyvateľstvom.</p>
<p>Zameranie aktivít:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zopakovať si vývinové štádia (novorodenec, dojča, batola, predškolský vek), k akému veku prislúchajú, čo je míľnikom pre prechod do ďalšieho štádia s prihliadaním na kognitívny vývin a vývin reči u dieťaťa - slovenský jazyk, prečo je dôležité, aby ním hovorili aj rómske deti, ako nájsť rovnováhu medzi rómskym a slovenským jazykom, prečo je jednoduchšie, aby sa deti už od malička učili hovoriť spisovne po slovensky - odborná beseda s logopédom, ako sa formujú hlásky, aké najčastejšie poruchy reči sa u detí vyskytujú, ako sa im dá predchádzať, čo by deti mali zvládať v príslušnom veku - ako deti naučiť význam jednotlivých slov, ako ich motivovať k tomu, aby skladali vety, spoločne vymyslieť hry, ktoré by mohli viesť k rozvoju reči u detí do 3 rokov, slovná zásoba deti dosahujúcich školskú zrelosť, potreba rozumieť jazyku pred nástupom do školy, ako budovať v deťoch záujem vyjadrovať sa aj v slovenskom jazyku, ako s deťmi komunikovať tak, aby nám rozumeli - prečo je dôležité čítanie alebo rozprávanie rozprávok, aké hodnoty rozprávky v deťoch budujú, prečo je dôležité s deťmi komunikovať o rozprávke, ktorú počuli alebo videli, spoločne vymyslieť krátke hry, ktoré budú aplikovateľné po vypočutí alebo vzhliadnutí rozprávky a ktoré overujú, či dieťa pochopilo, o čom rozprávka bola - slušné správanie, pozdravy, tykanie, vykanie, poďakovanie, ako ich deťom vysvetliť, ako ich vyžadovať, spoločne vymyslieť hry, ktoré by viedli deti do 6 rokov k slušnej komunikácii

2.4 Harmonogram práce pre štvrtý štvrťrok

Názov:	Výchova po dobrom
Časový horizont:	Október- Pozitívna motivácia November- Príkazy, zákazy December- Sila pochvaly
Cieľ:	Cieľom je naučiť rodičov a budúcich rodičov, akú silu má pochvala, ako správne deti motivovať k požadovanému správaniu, prečo vyhrešenie a zákazy nie sú vždy najlepšou cestou a ako vysvetľovať deťom dôsledky ich činov náležite k ich veku.
Zameranie aktivít:	<ul style="list-style-type: none"> - motivácia detí, z čoho pramení, ako dosiahnuť, aby ich správanie bolo žiadúce a vhodné, aká je sila pochvaly, prečo je dôležité deti chváliť, ako hľadať niečo dobré na zlých situáciách, tréning, ako pochváliť deti a vyzdvihnúť to dobré, aj keď sa nesprávali príkladne - zákazy, strach a tresty detí, prečo nie sú vždy vhodné, ako pôsobia na detskú psychiku, čo môže byť dôsledkom ich neúmerného používania, tréning, ako deťom povedať, že sa nesprávali správne bez vyhrážok, kriku či trestov - žiadúce a nežiadúce správanie, ako ho deťom vysvetliť s ohľadom na ich vek, výmena skúseností o tom, čo je pre deti dostatočnou odmenou a ako sa zachovať, ak sa správali nevhodne - odborná beseda s vychovávateľom centra voľného času na tému voľby správneho prístupu k výchove detí, ako získať rešpekt, prečo každé dieťa nie je rovnaké a motivujú ho iné impulzy - problémové situácie, ako sa zachovať, keď sa dieťa správa nevhodne, zachovanie si chladnej hlavy, prečo je dôležité, aby sa dieťa najskôr upokojilo a až potom sme s ním komunikovali o tom, ako sa správalo, ako mu vysvetliť dôsledky jeho konania, zrkadlenie správania - správne vyhodnocovanie situácii, ako citlivo hľadať vinníka, nácvik riešení, pracovník číta klientom jednotlivé situácie a žiada ich, aby diskutovali o tom, ako by ich riešili a aké riešenie by bolo správne

3. OBLASŤ: ZDRAVIE A PREVENCIA

Názov:	Cít' sa dobre
Východisková situácia:	V komunite sa začína zvyšovať výskyt sociálno-patologických javov a to najmä v dôsledku toho, že jej členovia netravia svoj voľný čas efektívne, nevedia pracovať so svojou povahou a nezaoberajú sa ani svojím zdravím. Považujeme za dôležité budovať v nich vzťah k vlastnému telu a to tak po fyzickej, ako i psychickej stránke a taktiež učiť ich, ako voľný čas tráviť efektívne, ale aj ako nakladať s neočakávanými situáciami.
Cieľ pre rok 2023:	Cieľom je rozvíjať vedomosti o telesnom i fyzickom zdraví, učiť sa zvládať krízové či nebezpečné situácie, tešiť sa z pohybu a z efektívneho trávenia voľného času. Rovnako vedieť deťom vytvoriť podmienky pre zdravý vývin a ponúknuť ich zaujímavé aktivity pre vyplnenie ich voľného času. V dôsledku toho je v konečnom dôsledku cieľom aj zlepšovať zdravotný stav klientov a predchádzať výskytu sociálno-patologických javov.
Cieľová skupina:	<ul style="list-style-type: none"> - deti a mládež so zreteľom na MRK vo veku 6 – 18 rokov - mladí dospelí so zreteľom na MRK vo veku 18 – 30 rokov
Merateľné ukazovatele:	<ul style="list-style-type: none"> - počet účasti na aktivite - počet zrealizovaných aktivít - výsledky štvrtročných testov - anonymné hodnotenie aktivity účastníkmi
Plánovaný výsledok:	<ul style="list-style-type: none"> - 80% klientov dosiahne v teste venovanom prvému štvrtroku aspoň 50% správnych odpovedí - 80% klientov dosiahne v teste venovanom druhému štvrtroku aspoň 50% správnych odpovedí - 80% klientov dosiahne v teste venovanom tretiemu štvrtroku aspoň 50% správnych odpovedí - 80% klientov dosiahne v teste venovanom štvrtému štvrtroku aspoň 50% správnych odpovedí

Metódy:	prednášky, názorné ukážky, workshopy, didaktické hry, pohybové hry, rozhovor, diskusia, práca s informačnými technológiami
Kompetencie:	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj a využívanie vedomostí o fyzickom zdraví - spoznávanie vlastnej osobnosti - rozvoj a využívanie vedomostí o psychickom zdraví - zmysluplné trávenie voľného času - kooperatívne učenie sa - rozvoj komunikačných zručností - rozvoj praktických zručností - spájanie teórie s praxou
Publicita:	<ul style="list-style-type: none"> - webové sídlo - sociálne siete (Facebook, Instagram)
Časovo-realizačný rámec:	skupinovou formou každý druhý utorok
Spolupracujúce subjekty:	Štátna správa, samospráva, ÚPSVaR SR, Sociálna poisťovňa, ICM, CVC, CDR, ZŠ, SŠ, ZUŠ, Rómsky inštitút, mestská polícia, CPPPaP Prievidza, materská škola, výchovný poradca/vychovávateľ, detský lekár-pediater, všeobecný lekár pre deti a dorast, Červený kríž, psychológ, psychiater, výživový poradca, odborník z oblasti gastronómie, abstinujúca osoba z klubu anonymných alkoholikov, hasičský zbor, vojaci, animátori, dobrovoľníci...

3.1 Harmonogram práce pre prvý štvrt'rok

Názov:	Zábava a oddych sú zdravé, ale...
Časový horizont:	<p>Január- Tu a teraz</p> <p>Február- Pravidlá mesta a nielen tam</p>

	Marec- Spolu i sám
Cieľ:	U mladých ľudí v komunite sa zvyšuje výskyt sociálno-patologických javov, preto sme sa rozhodli zamerať sa v prvom kvartáli na informácie o sociálno-patologických javoch a ich dopadoch na zdravie a život, ale aj na zmysluplné trávenie voľného času a rozvoj vlastnej psychickej stability
Zameranie aktivít:	<ul style="list-style-type: none"> - sociálno-patologické javy, ich vplyv na psychické a fyzické zdravie, trestno-právna rovina, diskusia o témach, ktoré zaujímajú mladých, vypracovanie plánu tém pre rok 2023 - podpora zdravého pohybu, prechádzky, hranie kolektívnych športových hier, podpora psychického zdravia, rozhovory s psychológom, kto som, prvé lásky, prvé sexuálne zážitky - beseda s hovorcom mestskej polície, príprava a pokladanie otázok hovorcovi, zhodnotenie získaných informácií - sebaopoznávanie, kto som, aké sú moje úlohy, čo sa odo mňa očakáva, zrkadlenie a správanie iných, dekodovanie správania iných, diskusia so psychiatrom - akým spôsobom trávim voľný čas, pri čom sa zabávam, aké sú zdravé druhy zábavy, kolektívne aktivity, začlenenie do kolektívu, ovplyvnenie kolektívom - čo robiť, keď som sám, ako vyplniť voľný čas osamote, prečo je dobré byť občas aj osamote, čo by som robil najradšej vo voľnom čase

3.2 Harmonogram práce pre druhý štvrt'rok

Názov:	Všetkého veľa škodí
Časový horizont:	<p>Apríl- Výcvik 1- stravovanie</p> <p>Máj- Výcvik 2- alkoholizmus</p> <p>Jún- Výcvik 3- zdravší život</p>

<p>Cieľ:</p>	<p>Cieľom je, aby klienti boli schopní určiť „zdravú mieru“ a to či už pri stravovaní sa, alkohole, ale aj neaktívnom oddychu či prokrastinácii a naučili sa, aké „páky“ na seba použiť, aby zabránili extrémnym výkyvom vo svojich zvykoch a správani. Naučia sa pracovať hlavne sami so sebou, ale taktiež následne aplikovať rovnaké postupy aj na iných.</p>
<p>Zameranie aktivít:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - miera v stravovaní sa, každý si občas dopraje, diskusia klientov o tom, čo je ešte prijateľné a čo už nie v rámci stravovania sa, ako voliť vyvážený jedálničiek tak, aby telu nič nechýbalo, aký je rozdiel v tom, dopriať si niečo nezdravé raz za mesiac alebo tri krát do týždňa - dôsledky zlého stravovania sa – obezita, cukrovka, vysoký tlak, vysoký cholesterol, ochorenia tráviaceho traktu alebo srdcovo-cievne ochorenia, ako sa im vyvarovať, čo ich môže spôsobovať, ako sa dajú riešiť - pitie alkoholu, prečo je spoločnosťou akceptované, dokonca niekedy očakávané, symbolické pitie alkoholu (oslava narodenia, výročia, smrti, úspechu a pod.), druhy alkoholu, význam promile označených na jednotlivých druhoch alkoholu, diskusia o miere požitia alkoholu, ktorá by sa dala označiť za prijateľnú - odborná beseda na tému dôsledky zlého stravovania alebo pitia alkoholu na naše telo, klienti si pripraví otázky, na ktoré ich zaujímajú odpovede, aké sú možnosti prevencie a liečby, aké sú dlhodobé dôsledky neriešenia niektorých stavov spôsobených zlým stravovaním či nadmerným pitím alkoholu - oddych, aká je zdravá miera oddychu, prečo je pre telo dôležitý, čo je prokrastinácia, kedy je oddych prezlečená lenivosť, ako bojovať s vlastnou lenivosťou, diskusia o tom, čo komu pomáha na boj samého so sebou - každý klient si pripraví popis situácie zo svojho života alebo z okolia, ktorá by sa dala pomenovať heslo: „všetkého veľa škodí“ a ostatní klienti mu budú navrhovať, ako by sa s touto situáciou v budúcnosti mohol vyrovnáť, ako sa jej vyhnúť alebo postupovať, ak sa do nej dostane

3.3 Harmonogram práce pre tretí štvrt'rok

Názov:	Užime si slnečné dni
Časový horizont:	Júl- V slnečných lúčoch 1 August- V slnečných lúčoch 2 September- Oddýchnuté slnko
Cieľ:	Cieľom je pripraviť klientov na letné počasie a zdravotné nástrahy, ktoré s nim prichádzajú, taktiež zabezpečiť zmysluplné trávenie voľného času prostredníctvom pohybových aktivít v exteriéri a v neposlednom rade sa pripraviť na jeseň, zmeny počasia i nálad, ktoré s ňou prichádzajú.
Zameranie aktivít:	<ul style="list-style-type: none"> - slnko a jeho vplyv na naše zdravie, prečo sa hovorí, že slnko je najlepší lekár, čím nás slnko môže ohrozovať, ako sa chrániť, ak sme dlhodobo vystavený slnku, opaľovacie krémy, ochrana kože, prvá pomoc pri spálení sa, význam pitného režimu, deti na slnku - letné kúpanie sa, kde je bezpečné sa kúpať, kde získať informácie o vhodnosti vody na kúpanie, zásady hygienického správania sa na kúpaliskách, zásady správania sa pri vode, zásady bezpečného kúpania sa s deťmi, ako predchádzať utopeniu - letná olympiáda – súťaž v netradičných pohybových disciplínach v exteriéri - tanečná olympiáda – súťaž v tancoch jednotlivcov a párov v exteriéri - odborná beseda s ICM – ako pripraviť plnohodnotné a zaujímavé trávenie voľného času detí v jesenných mesiacoch, ako zabezpečiť, aby mali dostatok pohybu a príležitosť využiť svoju energiu aj v daždivých dňoch - čo robiť, keď slnečné dni odídu, príde obdobie dažďov, aký vplyv to má na trávenie voľného času, na náladu, ako sa vysporiadať s pochmúrnymi náladami, prečo slnko ovplyvňuje našu náladu, čo nám pomáha na zdvihnutie nálady, ako zvládnuť skracovanie sa dní a tmu v skorších hodinách, aby to nemalo vplyv na náš organizmus

3.4 Harmonogram práce pre štvrtý štvrt'rok

Názov:	Nie vždy ide všetko podľa plánu
Časový horizont:	Október- V správny čas November- V tme December- Bezpečné Vianoce
Cieľ:	Cieľom je diskutovať s klientmi o situáciách, akými sú hromadné bitky, opitosť, nehody na cestnej premávke či nehody typické pre vianočné a silvestrovské obdobie, ako im predchádzať, ako sa zachovať, ak sme im vystavený, kde hľadať pomoc a taktiež zhodnotiť ich prístup k vlastnému telu po fyzickej aj psychickej stránke za uplynulý rok a dať si predsavzatia na jeho zlepšenie v budúcom roku.
Zameranie aktivít:	<ul style="list-style-type: none"> - keď sa situácia zvrtnie na hromadnú bitku, ako sa zachovať, zapojiť sa alebo ujsť, je potrebné volať políciu, aké sú možné dôsledky (zdravotné, právne), koho požiadať o pomoc, ako sa snažiť situáciu ukl'udniť - čo robiť, ak som s niekým, kto to prehnal s alkoholom, kedy je ohrozený jeho život, ako mu mám pomôcť, kedy je potrebné zabezpečiť zdravotnícku pomoc, čo pomáha pri „opici“, ako dať do poriadku organizmus, ak som to predtým prehnal s alkoholom - kurz prvej pomoci, kedy je potrebné vyhľadať lekára a kedy si môžem pomôcť aj sám doma, kedy je potrebné volať rýchlu zdravotnícku pomoc, ktoré stavy ohrozujú život človeka, ako sa starať o ranu - správanie sa na cestnej premávke, ako zareagovať, ak som svedkom alebo účastníkom dopravnej nehody, čo robiť ako prvé, kam zavolať, ako pomôcť účastníkom dopravnej nehody, kedy je potrebné k nehode privolať políciu - nehody na ľade, nehody pri stavaní stromčeka, rybíe kosti, popáleniny, nehody s pyrotechnikou, ako im predchádzať, ako dbať o svoje fyzické zdravie počas Vianoc a Silvestra, je pomoc dostupná aj počas sviatkov, ako dbať o svoje psychické zdravie počas Vianoc a Silvestra

	- diskusia o zhodnotení svojho roka – ako som sa cítil fyzicky, ako som sa cítil psychicky, mal som dostatok pohybu, vyhýbal som sa návykovým látkam, stravoval som sa zdravo, čo by som mohol zmeniť v budúcom roku, čo by mi odporučili zmeniť ostatní
--	--

4. OBLASŤ: UDRŽATEĽNÁ A ZELENÁ BUDÚCNOSŤ

Názov:	Pre lepší život
Východisková situácia:	V minulom roku sa nám úspešne podarilo zrealizovať výsadbu a zveľaďovať ňou okolie, v ktorom komunita žije. Klienti sa naučili mnohé informácie o bylinkách a ich využití a získali rovnako mnohé pracovné zručnosti. V tomto roku by sme chceli na tieto vedomosti a zručnosti nadviazať a ďalej ich rozvíjať.
Cieľ pre rok 2023:	Cieľom je ďalej rozvíjať vedomosti a zručnosti klientov v oblasti pestovania rastlín a starostlivosti o zeleň v okolí a rovnako tak k týmto činnostiam prilákať aj nových klientov. Zároveň chceme prepájať tieto znalosti aj so znalosťami o životnom prostredí a viesť klientov k jeho ochrane, k vybudovaniu si vzťahu s prírodou a zvieratami v nej a potrebe pomáhať im.
Cieľová skupina:	- deti a mládež so zreteľom na MRK vo veku 6 – 18 rokov - mladí dospelí so zreteľom na MRK vo veku 18 – 30 rokov
Merateľné ukazovatele:	- počet účasti na aktivite - počet zrealizovaných aktivít - výsledky štvrťročných testov - anonymné hodnotenie aktivity účastníkmi
Plánovaný výsledok:	- 75% klientov dosiahne v teste venovanom prvému štvrťroku aspoň 80% správnych odpovedí

	<ul style="list-style-type: none"> - 60% klientov dosiahne v teste venovanom druhému štvrťroku aspoň 75% správnych odpovedí - 60% klientov dosiahne v teste venovanom tretiemu štvrťroku aspoň 75% správnych odpovedí - 60% klientov dosiahne v teste venovanom štvrtému štvrťroku aspoň 75% správnych odpovedí - zrealizuje sa výsadba a zveľadenie okolia komunita - založí sa kronika záhradkárstva v komunite
Metódy:	prednášky, názorné ukážky, ergoterapia, workshopy, didaktické hry, rozhovor, diskusia, práca s informačnými technológiami
Kompetencie:	<ul style="list-style-type: none"> - získavanie, rozvoj a využívanie manuálnych zručností - budovanie vzťahu k prírode - rozvoj vedomostí v oblasti ekológie a životného prostredia - rozvoj zodpovednosti a systematickosti - kooperatívne učenie sa - rozvoj komunikačných zručností - rozvoj praktických zručností - spájanie teórie s praxou
Publicita:	<ul style="list-style-type: none"> - webové sídlo - sociálne siete (Facebook, Instagram)
Časovo-realizačný rámec:	skupinovou formou každú druhú stredu
Spolupracujúce subjekty:	Štátna správa, samospráva, ÚPSVaR SR, Sociálna poisťovňa, ICM, CVČ, CDR, ZŠ, SŠ, ZUŠ, Rómsky inštitút, mestská polícia, CPPPpP Prievidza, Technické služby mesta Prievidza, záhradnícke a záhradkárske služby, záhradkári, poľovník, lektor z oblasti farmácie, odborník z oblasti gastronómie, Štátna ochrana prírody SR, stavebná firma, umelci z oblasti exteriérového dizajnu, výtvarníci, kreatívni tvorcovia, projektanti, architekti, animátori, dobrovoľníci...

4.1 Harmonogram práce pre prvý štvrt'rok

Názov:	Pripravme sa na výsadbu
Časový horizont:	Január- Opäť a lepšie Február- Semiačka Marec- Prší, prší...
Cieľ:	Cieľom je rozvoj pozitívneho vzťahu k prírode a ochrane životného prostredia, získanie základných zručností z oblasti záhradníctva, získanie praktických zručností z oblasti pestovania bylín, aktívne zapájanie sa do verejného diania a zveľaďovanie okolitého prostredia.
Zameranie aktivít:	<ul style="list-style-type: none"> - zopakovanie vedomostí nadobudnutých v roku 2022 prostredníctvom workshopu, rozhovoru a testu, zopakovanie účinkov a prospechu bylín v živote človeka, motivácia k záujmu o pestovanie bylín - príprava na pestovanie bylín, rozdiel medzi sadením zo semien a sadením z priesad, druhy zemín a ich vlastnosti a vhodnosť pre jednotlivé rastliny, práca s náradím, zásady bezpečnosti - teoretické znalosti z oblasti výsadby semien, ich sadenia a následnej starostlivosti, realizácia výsadby do mini parenísk, deľba starostlivosti s cieľom dopestovať priesady - hodnotenie úspešnosti výsadby, diskusia o postupoch sadenia a následnej starostlivosti, hospodárenie s vodou, globálne otepľovanie, sledovanie filmu o aktuálnych ekologických problémoch - voda pitná, voda úžitková, voda dažďová, voda zo snehu, znečisťovanie vody, na čo je vhodné používať konkrétne druhy vody, tvorba zachytávačov dažďovej vody z plastových obalov

4.2 Harmonogram práce pre druhý štvrt'rok

Názov:	Hurá na výsadbu
Časový horizont:	Apríl- Rastieme

	<p>Máj- Polievame</p> <p>Jún- Pomáhame</p>
Cieľ:	<p>Cieľom je pracovať ďalej s pripravenými priesadami, vysadiť ich do exteriéru a získať cenné vedomosti a skúsenosti so starostlivosťou o vysadené rastliny. Taktiež je vzhľadom na blížiacu sa leto cieľom poukázať na globálne otepľovanie, jeho príčiny a dôsledky a hlavne dopad na zvieratá žijúce okolo nás.</p>
Zameranie aktivít:	<ul style="list-style-type: none"> - príprava dopestovaných priesad, ekologická likvidácia mini parenísk, čo môžeme použiť v budúcom roku očistíme, osušíme a odložíme, čo už nemôžeme použiť, vytriedime do odpadu, diskusia o tom, čo kam budeme vysádzať, realizácia výsadby - beseda so skúseným záhradkárom, triky a tipy pre uľahčenie si výsadby, zaujímavosti, odpovede na otázky, ktoré si klienti pripravujú - hodnotenie úspešnosti výsadby priesad do exteriéru, dosádzanie na miesta, kde sa priesady neujali, okopávanie zeme vo výsadbe, prečo je dôležité okopávanie a okysličovanie pôdy, prečo sa lepšie darí rastlinám v okopanej pôde, trhanie buriny, v akých prípadoch môže byť burina pre výsadbu prínosná - trhanie buriny, zbieranie odpadkov, zametanie, úprava okolia, zber niektorých bylín - zvieratá trpiace smädom vo vysokých teplotách, ako im pomôcť, výroba a inštalácia napájadiel pre zvieratá z recyklovaných materiálov, príprava rozpisu služieb zásobovania napájadiel vodou - prečo sú letá čoraz teplejšie, aké sú dôsledky zvyšujúcich sa teplôt, ako sa zmení príroda v najbližších 30 rokoch (video), ako môžeme neprispievať ku globálnemu otepľovaniu, prečo má zmysel v boji proti teplu vysádzať viac zelene v našom okolí

4.3 Harmonogram práce pre tretí štvrt'rok

Názov:	Leto v prírode
Časový horizont:	Júl- Cestou necestou 1 August- Cestou necestou 2 September- Ešte trošku slnka
Cieľ:	Cieľom je priblížiť význam lesov a lúk v ekosystéme, naučiť klientov, ako sa pri návšteve prírody správať, čo z takýchto návštev môžu načerpať a zároveň ako sa nevystaviť riziku. Chceme im ukázať, že aj pobyt v prírode môže byť zmysluplnou formou trávenia voľného času a zároveň veľmi príjemnou pohybovou aktivitou.
Zameranie aktivít:	<ul style="list-style-type: none"> - lesy a lúky, na čo nám slúžia, aké výhody prinášajú, kto sa o ne stará, prečo je potrebné ich chrániť, aké zdroje vďaka nim vznikajú (drevo, seno, huby, divá zver, hmyz, kyslík), prečo je v nich chladnejšie ako v meste, sú vhodným útočiskom počas najhorúcejších dní - opekanie a pobyt v prírode, prečo sa jedná o obľúbené aktivity, ako sa v prírode správať tak, aby sme jej neubližovali, aké bezpečnostné podmienky dodržať, aby sme neohrozili seba ani prírodu, kde sa môžeme voľne pohybovať, do ktorých častí prírody nie je voľný vstup, ako to rozoznať - vychádzka do prírody, zber odpadkov, ktoré po ceste nájdeme, spoznávanie jednotlivých rastlín, prečo rastliny netrhať alebo nelámať a nebrať si ich so sebou, čo sú to zákonom chránené rastliny - trhanie buriny, zbieranie odpadkov, zametanie, úprava okolia, zber niektorých bylín - beseda s poľovníkom o tom, ako sa správať v prírode, ktorá zver je nebezpečná a ktorá nám neublíži, ako sa vyvarovať stretu s nebezpečnou zverou, kedy je šanca pozorovať zver, ktorá nie je nebezpečná, ako sa poľovníci starajú o zver a čo všetko je ich úlohou - vysádzanie lesov, prečo je dôležité, koľko trvá, než narastie les, prečo si nemôžeme v lese odpáliť vianočný stromček, kto lesy chráni, aké plodiny v nich rastú, ako je možné, že tam rastú, aj keď ich nikto nesadí a nepolieva

4.4 Harmonogram práce pre štvrtý štvrťrok

Názov:	Prípravme sa spolu na zimu
Časový horizont:	Október- Odlietajú November- Ochrana December- Stále čisto
Cieľ:	Cieľom je pripraviť sa na zimné mesiace, naučiť sa, ako sa postarať o rastliny, pôdou i náradie pred zimou, ale taktiež ako sa správne zbavovať prírodného odpadu a ako sa postarať o vtáky, ktoré na zimu neodchádzajú do teplejších krajín.
Zameranie aktivít:	<ul style="list-style-type: none"> - hrabanie lístia, zbieranie odpadkov, zametanie, úprava okolia, zber niektorých bylín - pálenie odpadu, prečo je zakázané, aké postihy zaň hrozia, aký má dopad na naše životné prostredie, aký má dopad na naše zdravie, ako sa zbaviť prírodného odpadu - likvidácia vysadených záhonov, starostlivosť o pracovné náradie, ako ho očistiť a správne uskladniť na zimu, ako pripraviť rastliny, ktoré zostávajú v pôde na prezimovanie, ako pracovať s pôdou, aby bola na budúci rok opäť úrodná - vychádzka do prírody, zber odpadu, ktorý po ceste nájdeme, zber rôznych prírodných materiálov, tvorba adventného venca z prírodných materiálov - výroba tukových krmidiel pre vtáky, diskusia o tom, ako vtáky prežívajú zimu, prečo niektoré odlietajú do teplých krajín, rozvešanie krmidiel v exteriéri - zhodnotenie úspechov a neúspechov vo výsadbe a zbere za rok 2023, založenie kroniky záhradníctva v komunite, príprava prvého zápisu do kroniky

5. OBLASŤ: INKLÚZIA A PARTICIPÁCIA

Názov:	Nájdí sa
Východisková situácia:	Inklúzia a participácia sú nevyhnutné oblasti práce s mládežou a mladými dospelými z marginalizovaných rómskych komunít. Najmä vo veku, kedy sa formujú názory členov týchto komunít na majoritu a ich vzťah k nim je dôležité prinášať im príležitosti na spájanie sa a spoločné aktivity.
Cieľ pre rok 2023:	Cieľom je dať klientom príležitosť zaradiť sa do aktivít majority, priblížiť majorite život tejto marginalizovanej skupiny a motivovať ich k vzájomnej spolupráci. Rovnako je cieľom motivovať klientov k participácii na veciach a rozhodnutiach, ktoré sa dejú okolo nich a byť tak aktívnymi členmi spoločnosti.
Cieľová skupina:	<ul style="list-style-type: none"> - mládež so zreteľom na MRK vo veku 10 – 18 rokov - mladí dospelí so zreteľom na MRK vo veku 18 – 30 rokov
Merateľné ukazovatele:	<ul style="list-style-type: none"> - počet účasti na aktivite - počet zrealizovaných aktivít
Plánovaný výsledok:	<ul style="list-style-type: none"> - realizácia 4 celodenných aktivít - zlepšenie vzťahov medzi majoritou a marginalizovanou komunitou - priblíženie a spoznanie životov týchto sociálnych skupín navzájom
Metódy:	prednášky, názorné ukážky, ergoterapia, workshopy, didaktické hry, rozhovor, diskusia, práca s informačnými technológiami
Kompetencie:	<ul style="list-style-type: none"> - získavanie, rozvoj a využívanie manuálnych zručností - budovanie vzťahu k prírode - rozvoj vedomostí v oblasti ekológie a životného prostredia - rozvoj zodpovednosti a systematickosti

	<ul style="list-style-type: none"> - kooperatívne učenie sa - rozvoj komunikačných zručností - rozvoj praktických zručností - spájanie teórie s praxou
Publicita:	<ul style="list-style-type: none"> - webové sídlo - sociálne siete (Facebook, Instagram)
Časovo-realizačný rámec:	1 celodenná aktivita v každom štvrtroku
Spolupracujúce subjekty:	Štátna správa, samospráva, ÚPSVaR SR, Sociálna poisťovňa, ICM, CVCČ, CDR, ZŠ, SŠ, ZUŠ, Rómsky inštitút, mestská polícia, CPPPaP Prievidza, Mestský mládežnícky parlament, Rada mladých mesta Prievidza, mestskí poslanci z volebného obvodu č.1, médiá, printy, animátori, dobrovoľníci...

5.1 Aktivita pre prvý štvrtrok

Názov:	Workshop Nájdi sa
Časový horizont:	Január 2023- Rómovia Marec 2023- Jeden deň spoločne
Cieľ:	<ul style="list-style-type: none"> -Spoznanie vlastných koreňov. Multikulturizmus. Diskriminácia. Tolerantnosť. Hodnota. Dosiahnutie integrácie mládeže medzi rovesníkov z väčšinovej spoločnosti. Zjednotenie spoločenských rozdielov. -Prepájanie rovesníckych skupín detí a mládeže. Prointegračná klíma medzi mládežou minority, majority. Pochopenie. Tolerantnosť. Hodnota. Odbúravanie spoločenských rozdielov postupnými krokmi. Rozvoj participatívneho prístupu.
Zameranie aktivít:	- Prehlbenie záujmu mládeže o veci verejné a inklúzia detí, mládeže a mladých dospelých do väčšinovej spoločnosti s predpokladom stať sa právoplatným členom spoločnosti. Angažovať sa v kultúrnom, spoločenskom živote.

	- Spájanie detí a mládeže z rómskeho a nerómskeho prostredia, prostredníctvom spoločných prázdninových aktivít. Poznanie dvoch odlišných skupín mladých životov. Tvorba nových rovesníckych priateľstiev.
--	--

5.2 Aktivita pre druhý štvrt'rok

Názov:	Kde žijeme my
Časový horizont:	Apríl 2023
Cieľ:	Cieľom je priblížiť majorite spôsob života a podmienky, v ktorých žijú klienti z našej komunity
Zameranie aktivít:	- pripraviť ku Dňu Rómov výstavu fotografií o bývaní a živote v našej komunite - navštíviť výstavu a diskutovať s majoritou o vystavovaných fotografiách

5.3 Aktivita pre tretí štvrt'rok

Názov:	Futbalový turnaj – Toronaldocup II.
Časový horizont:	August 2023
Cieľ:	Cieľom je zapojiť klientov do plánovania, prípravy a realizácie futbalového turnaja v komunite
Zameranie aktivít:	- naplánovať a pripraviť futbalový turnaj (personálne zabezpečenie, finančné zdroje, program) - zúčastniť sa na realizácii futbalového turnaja (organizácia podujatia)

5.4 Aktivita pre štvrtý štvrt'rok

Názov:	Chceme sa podieľať na rozhodovaní
Časový horizont:	November 2023
Cieľ:	Cieľom je motivovať klientov k participácii prostredníctvom mládežníckej politiky, ozrejmiť im, ako mládežnícka politika funguje a prípadne ich motivovať k založeniu vlastného participatívneho mládežníckeho orgánu

Zameranie aktivít:

- navštíviť zasadanie Rady mladých v Prievidzi
- aktívne sa zúčastniť zasadania, zapájať sa do debát, podávať návrhy
- diskutovať o práci rady mladých, o tom ako sa organizujú a prebiehajú ich stretnutia a na čo sa zameriavajú

ZÁVER

Dokument akčného plánu činností pre deti, mládež a mladých dospelých zo znevýhodneného prostredia so zreteľom na MRK je súhrnom aktivít, ktoré vyplývajú z potrieb mládeže. V danom kalendárnom roku sa budú realizovať aktivity z vyššie uvedeného harmonogramu práce a v záveru roku sa bude vyhodnocovať ich efektivita. Všetky pilotné aktivity sú nastavené na dobrovoľnej báze a slúžia k zvýšeniu záujmu mládeže o spoločenský život, rozvoj osobnosti, rozvoj kompetencií a zručností, inklúziu a samotnú participáciu. V akčnom pláne sme nastavili pre každú oblasť niekoľko indikátorov a plánovaných výsledkov, pomocou ktorých budeme môcť hodnotiť a merať ich želaný stav a nastaviť tak harmonogram plánov práce pre ďalšie roky vyplývajúce z nášho Strategického plánu.

SPRACOVALI: PhDr. Monika Dessuet, MBA.

PhDr. Adriana Karáseková

Mgr. Nikola Ráciová

Mária Gromová

SCHVÁLILA: PhDr. Monika Dessuet, MBA. štatutárna zástupkyňa neziskovej organizácie SPOKOJNOST' - centrum sociálnych služieb, n.o.

V Prievidzi dňa 24.2. 2023